

Артем Сергійович ЛУЧКО,
*аспірант кафедри кримінального процесу
Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ*

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ВИЗНАННЯ ДОКАЗІВ НЕДОПУСТИМИМИ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Новелою у новому Кримінальному процесуальному кодексі України став інститут недопустимості доказів, який в свою чергу направлений на забезпечення дотримання прав та свобод людини та гарантування цих прав відпротиправних дій під час кримінального провадження.

Велика кількість науковців досліджує проблематику недопустимості доказів, але наразі залишається низка невирішених теоретичних та практичних питань, у зв'язку з цим залишається актуальним дослідження міжнародного законодавства у сфері визнання доказів недопустимими у кримінальному провадженні.

Однією із практичних проблем пов'язаних із застосуванням інституту недопустимості доказів є відсутність конкретизованого переліку істотних порушень прав людини й основоположних свобод та відсутність критеріїв недопустимості доказів.

Прикладом регламентації конкретизованого переліку істотних порушень прав людини й основоположних свобод та критеріїв недопустимості доказів є Кримінальний процесуальний кодекс Азербайджанської республіки.

Так, у ст. 125 КПК Азербайджанської республіки передбачено, що неприпустимо прийняття у вигляді доказів у кримінальній справі відомостей, документів та речей, отриманих: з позбавленням або обмеженням учасників кримінального процесу їх гарантованих законом прав на порушення конституційних прав і свобод людини та громадянина або інших вимог цього Кодексу, має чи може вплинути на дійсність цих доказів; із застосуванням насильства, загрози, обману, тортур та інших жорстоких, нелюдських чи принизливих дій; з порушенням підозрюваного або обвинуваченому прав на захист, прав особи, яка не володіє мовою, якою ведеться кримінальне судочинство; з використанням неправильного розуміння своїх прав та обов'язків особою, яка бере участь у кримінальному процесі, внаслідок нероз'яснення, неповного або неправильного роз'яснення його прав і обов'язків; при здійсненні провадження у кримінальному переслідуванні, проведення слідчих чи інших процесуальних дій не має на те права особою; за участю особи, якій має бути заявлено відвід, якщо відомо або має бути відомо про обставини, що виключають його участь у кримінальному процесі; з грубими порушеннями правил провадження слідчих або інших процесуальних процесів; від особи, яка не здатна впізнати документ чи іншу річ, підтвердити

їхню дійсність, джерело, обставини придбання; від невідомої особи у судовому засіданні або не встановленої у ньому джерела; внаслідок застосування способів, що суперечать сучасним науковим поглядам. Схожі критерії недопустимості доказів також передбачені у ст. 105 КПК Республіки Вірменія, ст. 116 КПК Республіки Казахстан та ст. 125 КПК Туркменістану.

Отже, з метою вдосконалення чинного кримінального процесуального законодавства України та належної реалізації принципу у правовій визначеності – необхідно врахувати позитивний досвід зазначених держав та закріпити у Кримінальному процесуальному кодексі України конкретизований перелік істотних порушень прав людини й основоположних свобод та критерії визнання доказів недопустимими у кримінальному провадженні.

Аріна Олексіївна НІМКО,

курсант

Навчально-наукового інституту права

та підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції

Дніпропетровського державного університету

внутрішніх справ

Аліна Григорівна ГАРКУША,

доцент кафедри кримінального процесу

Дніпропетровського державного університету

внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук, доцент

ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Сьогодення України відбувається в умовах війни, в зв'язку з цим деякі законодавчі акти були редаговані, для того щоб підлаштувати норми до умов воєнного стану. Одною з таких змін є – внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України. 1 травня 2022 року набрав чинності Закон України (скорочено - ЗУ) № 2201-ІХ «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення порядку здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану». Дані зміни, були необхідні для урегулювання діяльності правоохоронних органів в умовах війни. Закон було офіційно опубліковано 30 квітня 2022 року в газеті «Голос України», де публікуються деякі законодавчі акти. Розглянемо деякі зміни, що були внесені до Кримінального процесуального кодексу України.

Законом були внесені зміни до Кримінального процесуального кодексу України. Розглянемо зміни, які були внесені до ст. 7 КПК України. Дану статтю було доповнено частиною третьою, яка несе наступну інформацію